

RUIMTEVAART

Wetenschap uitgelegd aan kleine slimmeriken

CARLOS PAZOS

DELTA

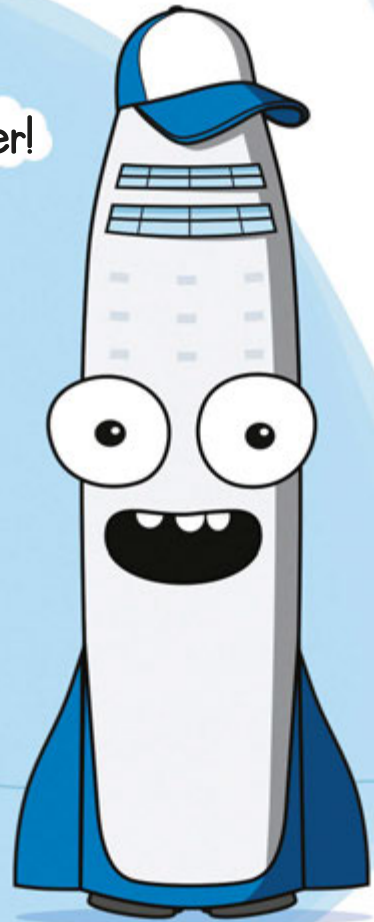
Hallo, kleine wetenschapper!

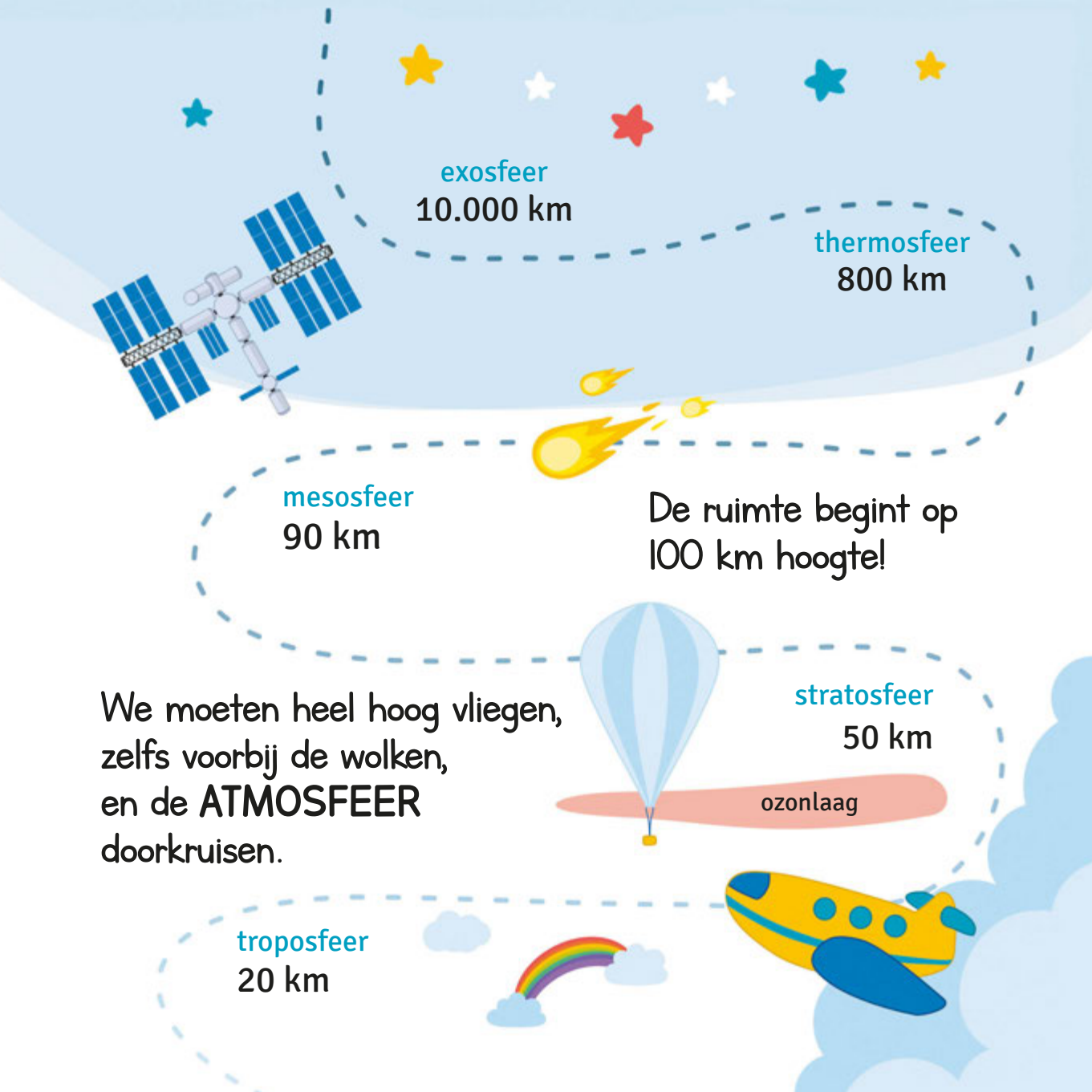
Ik ben Marie de
ASTRONAUTE
en dit is Titan,
mijn **RUIMTESCHIP**.

Samen gaan we een
heel verre reis maken,
naar de ruimte.

Ga jij met ons mee
op dit fantastische
avontuur?

exosfeer
10.000 km

thermosfeer
800 km

mesosfeer
90 km

De ruimte begint op
100 km hoogte!

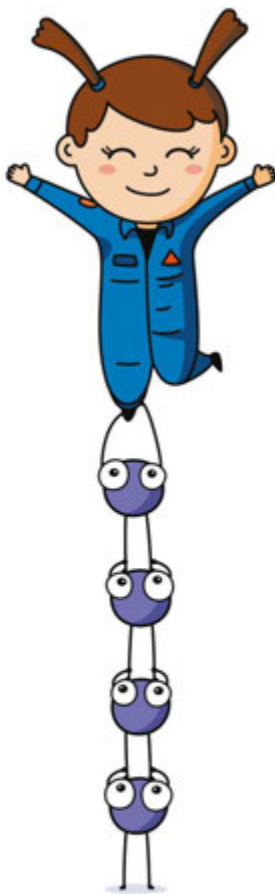
stratosfeer
50 km

ozonlaag

troposfeer
20 km

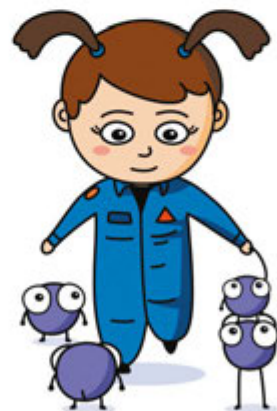
We moeten heel hoog vliegen,
zelfs voorbij de wolken,
en de **ATMOSFEER**
doorkruisen.

Maar het is niet gemakkelijk om daarboven te komen. Iets trekt ons naar de grond!

Het is de **ZWAARTEKRACHT**.

Die zorgt ervoor dat alle voorwerpen, groot en klein, elkaar aantrekken.

De aarde is zo groot, dat die alles naar zich toe trekt. Het is alsof kleine wezentjes ons vasthouden en naar de aarde trekken. Ze laten ons niet wegvliegen!

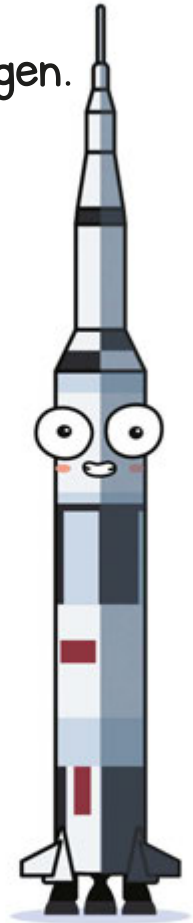
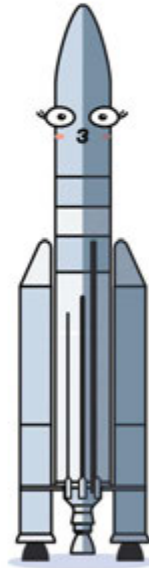
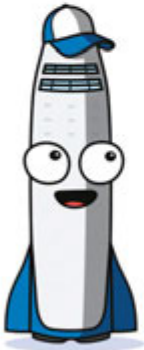
Om te ontsnappen aan de **ZWAARTEKRACHT**, moeten we heel snel opstijgen. Een beetje zoals een kogel die wordt afgeschoten door een kanon.

De kogel ontsnapt!

Om dat te doen, hebben we **RAKETTEN** nodig.
Daarmee kunnen we heel snel en heel hoog vliegen.
Ze zijn er in allerlei vormen en maten.

Ik stel je vier goede vrienden van Titan voor.

Lange
Mars

Ariane 5

Sojoez

Saturnus V

CHINA

EUROPA

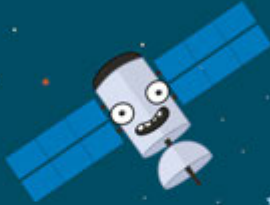

RUSLAND

VS

Met raketten kunnen we
allerlei dingen van de aarde
naar de ruimte brengen.

communicatie-
satellieten

bemande
ruimtevaartuigen

observatie-
instrumenten

verkenning-
sondes

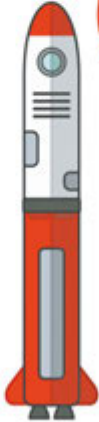
Raketten zijn meestal opgebouwd uit zogenoemde **TRAPPEN**. Samen vormen die trappen een grotere raket.

Er zijn raketten met één trap, twee, drie of nog meer!

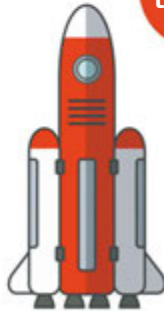
1
trap

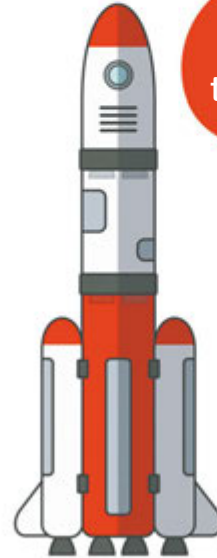
2
trappen

3
trappen

meer
dan 3
trappen

boven op
elkaar

naast elkaar

combinatie